

Lachgas: effect op de gezondheid

Wat is lachgas?

Lachgas – ofwel: distikstofmonoxide (N₂O) – wordt gebruikt als verdovingsmiddel bij operaties en recreatief als roesmiddel. Lachgas dat als roesmiddel wordt gebruikt, zoals het gas in slagroompatronen, is niet bedoeld voor menselijk gebruik; het is namelijk sterker dan het lachgas dat in de medische wereld wordt gebruikt.

De werking van lachgas

Lachgas adem je in via een ballon. De sterke roes duurt enkele minuten en zakt dan weg. Er is sprake van een bewustzijnsdaling, veroorzaakt door een tijdelijk zuurstoftekort dat lijkt op dronkenschap. De zichtbare effecten zijn snel weg, al is uit onderzoek bekend dat de effecten nog na-ebben voor wat betreft concentratie en reactievermogen.

Doelgroep

Lachgas wordt het meest gebruikt door jongvolwassenen en onder uitgaand publiek. Zij gebruiken lachgas meestal in groepsverband.

Gevolgen van lachgasgebruik

De langetermijneffecten van herhaaldelijk en veelvuldig gebruik van lachgas zijn nog onbekend. Wel is bekend dat het ontwikkelend brein van jongeren kwetsbaar is voor de effecten van lachgas. Daarnaast treedt bij langdurig of aanhoudend gebruik van lachgas een vitamine B₁₂-tekort op; dit kan tot bloedarmoede en neurologische stoornissen leiden. Klachten zijn: tintelingen, duizeligheid, verdoofd gevoel of pijnklachten in ledematen.

Sinds lachgas onder de Warenwet (2016) valt en niet meer onder de Geneesmiddelenwet, is het oneigenlijk gebruik van lachgas als roesmiddel toegenomen. Op straat en bij hangplekken zijn gebruikte patronen te vinden. De verkoop en het gebruik van lachgasballonnen in de horeca en op (openbare) evenementen neemt toe. Deze factsheet ondersteunt gemeenten bij het maken van beleid en geeft voorbeelden van handelingsperspectieven.

Gezondheid

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft onderzoek laten doen naar de langetermijneffecten van lachgasgebruik. Op basis van deze risicotaxatie is besloten lachgas te verbieden en onder de Opiumwet te plaatsen. Jongeren zelf denken verschillend over de gezondheidsrisico's van lachgas. Vooral jonge gebruikers (12-16 jaar), die weinig ervaring met andere middelen hebben, zien lachgas vaak niet als een 'drug' en vinden dat er nauwelijks risico's zijn. Ouders en verzorgers weten vaak niet wat lachgas is, of hun kinderen lachgas gebruiken en hoe ze dit kunnen voorkomen.

Ondersteuning gemeenten

De lachgasproblematiek is complex en vraagt om een specifieke aanpak. Op het vlak van publieke gezondheid kan GGD Groningen gemeenten voorzien van maatwerkondersteuning; de GGD biedt informatie, advies en ondersteuning bij het maken van lokaal beleid en de implementatie daarvan. Zij zet hierbij verschillende deskundigen in, zoals medewerkers van de afdelingen Medische Milieukunde en Beleid en Advies Publieke Gezondheid. De GGD werkt nauw samen met de [GHOR](#), de verslavingszorg, de politie en de brandweer. Door monitoring maakt GGD Groningen het thema lachgas inzichtelijk, onder andere via de profielen vanuit ['Jij en Je Gezondheid'](#).

Handelingsperspectieven gemeenten

Lachgas valt onder de Warenwet en mag daardoor vrij verkocht worden. Dat betekent niet dat gemeenten met lege handen staan. Het is van belang om vanuit verschillende domeinen en organisaties gezamenlijk op te trekken. Er kunnen maatregelen getroffen worden om de beschikbaarheid van lachgas te beperken; enkele gemeenten hebben dit ook al gedaan. Vanuit verschillende domeinen benoemen we hieronder de handelingsmogelijkheden. Kijk voor meer informatie in: ['Handreiking lachgas van zorgen tot acties.'](#)

Openbare orde en veiligheid

- ▶ De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) biedt mogelijkheden. Onder het artikel dat toeziet op 'hinderlijk gedrag op openbare plaatsen' kan een extra artikel gehangen worden. Hierin kan een verbod op lachgas worden opgenomen.
- ▶ Gemeenten kunnen voorwaarden verbinden aan het afgeven van een vergunning voor een evenement. Bijvoorbeeld door geen staanplaats-(vergunning) te verstrekken aan lachgasverkopers op het evenemententerrein. Of door organisatoren geen vergunning te verstrekken, wanneer zij lachgas willen verkopen.
- ▶ Gemeenten kunnen in gesprek gaan met de horeca over de verkoop van lachgas. Niet alleen over goed gastheerschap, maar ook met betrekking tot het verbod op kleinhandel in de horeca. Handhavers kunnen op dit verbod handhaven. Koninklijke Horeca Nederland heeft [dit standpunt](#).
- ▶ Gemeenten kunnen gebruikmaken van het ventverbod. Hierdoor is handhaving mogelijk op aangewezen locaties.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

- ▶ De GHOR adviseert dat de organisator van een evenement in zijn draailboek beschrijft hoe:
  - ▶ de verkoop van lachgas plaatsvindt.
  - ▶ waar de verkoop en het gebruik van lachgas zal plaatsvinden en hoe het toezicht daarop wordt gewaarborgd.
  - ▶ de bezoekers worden voorgelicht over de risico's van het lachgasgebruik
  - ▶ de hulpverlening is geregeld voor wat betreft de extra risico's van lachgasgebruik, zoals duizeligheid, flauwvallen, onoplettendheid bij bezoekers en/of ordeverstoring.

Verkeersveiligheid

- ▶ Op basis van de huidige regels mag er strafrechtelijk opgetreden worden bij het gebruik van lachgas in het verkeer. Dit gebeurt onder artikel: 'Veroorzaken van gevaar of hinder op de weg' of 'Onder invloed van een stof zijn waarvan je kunt weten dat het de rijvaardigheid negatief beïnvloedt.'
- ▶ Het gebruik van lachgas in het verkeer is lastig aan te tonen. Een bloedtest geeft geen duidelijke uitslag, gezien de korte duur van het meetbare effect. Voorlichting over het gebruik van lachgas in combinatie met deelname aan het verkeer zijn daarom van groot belang. [TeamAlert](#) is gevraagd een onlinecampagne te ontwikkelen om jongeren te wijzen op de gevaren van lachgas.

Brandveiligheid

- ▶ Het is wettelijk verplicht dat een lachgascilinder vastzit aan de muur.
- ▶ Er zijn specifieke regels voor vervoer en gebruik van hogedrukcilinders, zoals lachgascilinders.
- ▶ Voor opslag en vervoer van (lach) gascilinders liggen afspraken vast in het [ADR](#). Lachgas valt onder 'gevaarlijke stoffen.'

Milieu en duurzaamheid

- ▶ Handhaving is mogelijk op het op straat achterlaten van ballonnen en lachgaspatronen.
- ▶ Gemeenten kunnen het oplaten van ballonnen verbieden.

Contact

GGD Groningen
Beleid en Advies Publieke Gezondheid
050 367 40 00

Bronnen

www.drugs.nl/lachgas · www.trimbos.nl
Factsheet Lachgas – Roes met een luchtje –
Lachgas van zorgen naar acties; handreiking
voor gemeenten · www.loketgezondleven.nl